

Te Kaupapa a Sunrise mōte IDN – TUHINGA TUATAHI

Ko tenei kaupapa na te [Domain Name Commission Limited](#), (ko te DNC, ko te Domain Name Commission ranei) mo te [InternetNZ](#), te Internet New Zealand Incorporated. I whakatakoto

Nga ĭngoa Huinga Pū kua Whakatuwheratia ki te Ao (IDN) – Te Kaupapa Rehitatanga a Sunrise.

TEKIHANA A - Kaupapa

1. Korero ā-Kaupapa

- 1.1 I raro I tēnei kaupapa ka tāia te rēhita nga ĭngoa huinga pū me nga tohu ora tohutō kei roto I te Reo Māori, he Reo ake I raro I te ture o Āotearoa.
- 1.2 Ko tēnei kaupapa e whakatakoto ana te ture whakahaere kei raro I te .nz Huinga Pū ĭngoa kua Whakatuwheratia ki te ao (IDNs), ka tāea te rēhita I te timatanga o sunrise.
- 1.3 Ko te kaupapa whānui arā ko aua mea kei waho atu I nga tino tikanga o te timatanga o te rēhita I raro I a sunrise, kaore he aukati mo ētahi atu rēhitatanga o nga IDNs I .nz.

2. Nga Kōrero o Muri

- 2.1 Kei a InternetNZ te tino kawenga mana mutunga I roto o Āotearoa mō te .nz huinga pū wātea mō nga ĭngoa (DNS). Kua tū te Tiri Tikanga Rēhita (SRS) mō te whakahaere te ĭngoa huinga pū .nz mō nga rēhitatanga, me te whakamahi o te DNS. Kua tohia e InternetNZ te Komihana Huinga pū ĭngoa (“DNC”) ki te whakahaere te huinga pū .nz wātea mō nga ĭngoa, I raro I te mana o InternetNZ
- 2.2 I mua, I whakaaetia ana rua tekau ma ono nga ĭngoa huinga pū anake ki roto I te wāhi wātea o .nz, o te tātai reta I Te Reo Ingarihi (Rātene) mai I te “ā ki te z”, nga mati, me te ‘-’ tohu hono. E rima nga reta tua atu o te tātai reta Māori, ko nga tohu ora tohutō ā, ē, ī, ō me te ū, kaore I whakāetia ki roto I te .nz huinga pū ĭngoa. Ma nga rēhitatanga ki te IDN e whakawhānui ake nga reta e rima nei kia tau ai ki roto I te .nz huinga pū.
- 2.3 Timata atu I te wa rēhita o te IDN sunrise, ka āhei nga Kai Rēhita o Aotearoa ki te rēhita I nga ĭngoa huinga pū I te wāhi wātea o .nz, kia mahia ēnei momo reta.

3. Te wa Rēhita o Sunrise

- 3.1 Ko te rēhitatanga IDN he tātai reta Rōmana, nga reta, nga mati, te tohu hono '-', me nga reta ā, ē, ī, ō me te ū, anake.
- 3.2 Ki te aukati kei hēpu he pakanga I te wa timatanga o nga rēhitatanga IDN I .nz, he kaupapa kua whakaritea e sunrise kia whakamahia. No te āhua tonu o Te Reo Māori, e kore e tāea ki te whakatau mahi noa nga IDN rereke ki te .nz ASCII ĭngoa huinga pū o inaianei.

- 3.3 He rite nga kaupapa o te rēhitatanga IDN ki nga .nz kaupapa, me nga whakahaere katoa, (tirohia I www.dnc.org.nz/policies). E whakamārama ana tēnei mō nga tino tikanga rēhitatanga o nga whakahaere o inaianei, ka whakamahia e nga rēhitatanga ki te IDN. Ko te tino tikanga arā, ko ratou ka anga mai tuatahi nga mea ka whakawhiwhia tuatahi. Ko tēnei tikanga e whakaritea ana ki nga IDNs, I muri o te katitanga o te wa o sunrise.
- 3.4 Mehemea kei te hiahia nga Kai Rēhita o .nz ki te rēhita he IDN rerekē mai I o ratou ȳngoa ASCII kei te whakamahia inaianei, me anga ratou ki te whakawhiti I te wa o te sunrise. I te kore, ka riro I tetahi kē atu. Ko te tikanga ko ratou e tono tuatahi mai ana ka whakawhiwhia tuatahi.
- 3.5 Kotahi marama te wa rēhita mō te IDN rerekē o nga ȳngoa kei raro I te ASCII, I te wa rēhitatanga o sunrise.
- 3.6 Ko te Kai Rēhita mo te IDN rerekē I te wa o te sunrise, koia anō te tangata whakahaere I te ȳngoa ASCII.
- 3.7 Ka whakamahia te rēhitatanga o sunrise mai I te Mane 5 o nga ra o Pepuere ki te Mane 3 o nga ra o Mei, 2010.
- 3.8 I te mutunga o nga whakahaere katoa o sunrise e pa ana ki te Tirohanga hou, kua tau nga wahanga katoa, (kei raro nei nga whakahaere), ka wātea nga rēhitatanga mo IDN .nz. Ko ratou e tono mai I te tuatahi ka whakawhiwhia tuatahi, rite tonu I nga rēhitatanga o .nz ASCII.

4. Kōrero Whānui

- 4.1 Mēhemea he patai āu mō tēnei pepa, mēra hiko mai ki a policies@dnc.org.nz

TEKIHANA B - Whakahaere

1. Me tono mai mō nga rēhitatanga IDN I te wa o sunrise, ki konei (hono ki nga pepa tono).
2. Ka kohia nga tono mō nga rēhitatanga mō te IDN I te wa kua tohia e sunrise kia kati, kātahi ka titiro hōutia.
3. Mēhemea he pakanga ka puta mō te tini o nga tono mo te IDN rerekē, mō nga kaupapa rānei e pa ana ki te Tohu ora tukurua, ka whakahaeretia tetahi kōwhiritanga.
4. Ka whakahaeretia e nga Kaimahi o NZRS nga pānui rēhitatanga mō te IDN hōu I te wa o te whakatikatika.
5. Ko nga rēhitatanga IDN I tonoa mai I te wa o sunrise, ka tāea te whakamahi I te wa whakawāhanga o te IDN.

END

**Translated by Vapi Kupenga (Maori Licensed Interpreter 1974)
May 2009**